

12357-22
1

ORATIO
HABITA IN
THEATRO SHELDONIANO
APUD
OXONIENSES
A PETRO FRANCISCO COURAYER
S. T. P.

Quint. Id. Julii MDCCXXXIII.

ORATIO

HABITA IN

THEATRO SHELDONIANO

AD

JOHN F. W. S. E. S.

A. PETRO L. SISCO COURAYER.

S.T.P.

Quint-Id. Jani MDCCXXIII.

ORATIO Habita in THEATRO
SHELDONIANO apud *Oxonienſes*
a PETRO FRANCISCO COURAYER S.T.P.
Quint. Id. Julii MDCCXXXIII.

CUM de veſtra in me Benevolentia, de-
que collato Doct̃oratus Gradu gratias
acturus, ad Vos è Galliis ſcriberem, V.
D. nondum de mea in Angliam Seceſſu
cogitans, vix mihi unquam pollicitus
 fuiſſem aliquando videre Vos, Vos alloqui, atque
hic à Vobis haurire tum Doctrinæ, tum Modera-
tionis, lectiones, quas ſemper in Theologis colui,
 nollemque unquam à ſe invicem mutuo divelli.
Verum quoniam aliter de mea Sorte actum eſt,
& adoranda Divinæ Providentiæ diſpoſitione jam
mihi contingit verſari inter Vos, Vobiſcum miſce-
re Colloquia, &, tanquam unum è Veſtris, imme-
ritum licet, ſedere ea in Academia, cujus Fama,
in omni Europa, jam diu longe lateque ſparſa eſt,
vix me cohibere poſſum, quin gratuler mihi de Ad-
verſariorum meorum Iniquitate & Malevolentia,
& Deo O. M. gratias ex Corde agam, quod, ſæva
licet tempeſtate jaçtatus, portum tandem invene-
rim, ubi, dum alteram pro exilio Patriam Anglia
mihi Suppeditat, etiam Oxonia Veſtra Purpuram
ſuam, ſuos & honores, mihi conferre non eſt de-
dignata. Æquum erat de tot veſtris in me Meri-

A

tis

tis publicas referre gratias, V.D. &, quanquam hoc Officio jam olim, aliqua ex parte, literis meis defunctus sim, puderet me non citius eas viva Voce renovasse,

Si me Fata meis sivissent ducere Vitam
Auspiciis, & Sponte mea componere curas.

Sed quod per fortuitos rerum eventus, quos nec præscire, nec corrigere, in mea potestate fuit, huc usque non licuit, illud nunc cum Usura compensare licet; idque meæ fortunæ tribuo, quod non alio Successu res de die in diem protracta sit, nisi ut, in totius fere Angliæ Concurfu, tot grati animi mei testes haberem, quot habetis hujus Magnificentissimæ Solennitatis & Spectatores & Admiratores; & publice testatum facerem quot & quantæ mihi gratulandi Causæ sese mutuo offerunt. Non enim sine intimo Animi Sensu experior, quod pristinæ, & prope innatæ, Gallos inter & Anglos, Æmulationis, & quasi Simultatis, obliti, me non ut Gallum, non ut Æmulum, excepistis; sed cooptastis ut Socium, sublevastis ut Hospitem, coluistis ut Amicum, complexi estis ut Fratrem.

Gratulor itaque mihi, quod ea in Academia se-deam, quæ, dum me tot, & tam insignibus, Viris an-numerat, me in partem Gloriæ eorum assumit; ut jam, tenuitatis meæ velut oblitus, aliorum Meritis resplendeam, cum meis non possem. Gratulor mihi, quod, adjunctus tot omnigenæ Eruditionis hominibus, ibi tot Magistros fere reperiam, quot Aca-demia

demia fovet Alumnos, & Socios. Gratulor mihi, quod eam in Societatem cooptatus sim, in qua sine Licentia licet esse liberum, sine Periculo veracem, sine Præjudiciis doctum, sine Superstitione Religiosum, sine Servitute Christianum. Gratulor mihi, quod ea in Schola fedeam, quæ tot insignes Reipublicæ Magistratus, Legibus Defensores, Principibus Ministros, Ecclesiæ Pastores, Christianitati Assertores acerrimos ministravit. Gratulor, quod ea in Natione habitem, & eos inter Populos, qui, Jurium suorum simul & Officii sui memores, Obedientiam præstant, dum Servitutem odio habent; quique nunquam lubentius Principibus suis exhibent Obsequium, quam cum Principes non tam exigere illud, quam mereri, amant. Gratulor mihi, quod sub eo Principe vivam, qui regere eligit magis quam imperare; quique, ad optimorum Regum Exemplum, longe nobilius esse ducit Subditorum suorum & Libertatem defendere, & tueri, quam opprimere. Gratulor mihi, quod tantum debeam Munificentissimæ simul & Clementissimæ Reginae, quæ quo doctior, eo magis Doctrinam, quo Religiosior, eo magis Virtutem remuneratur & fovet, quo potentior, eo magis Beneficentiam æstimat, &, quantum in se est, in omnes refundit.

Eæ totidem sunt justissimæ mihi gratulandi Causæ, V. D. sed quas animo revolvere non possum, quin me admoneant quantum & Angliæ & Oxoniæ vestræ, debeam, simulque quid mihi præstandum sit, ne Oxoniensi laurea, qua me, pro vestra humanitate, exornastis, indignum me exhibeam.

Ad tanti Muneris partes implendas tria potissimum mihi necessaria visa sunt; flagrans videlicet Veritatis Zelus, sincerum Religionis Studium, Animusque ad Pacem & Moderationem compositus, quo Theologus & Veritatem præferat omnibus, & Charitatem cum omnibus teneat.

Huc collimarunt omnia, quæ huc usque edidi in lucem, Scripta; & eo solo Nomine commendanda videntur, si quid in eis Commendatione dignum. Cum enim Anglicanarum Ordinationum Defensionem in me suscepissem, nullus unquam dubitavi, quin pertinacia præjudicia undique Veritati Adversarii opponerent, & quod præjudiciis pejus est, Vim & Artes adhiberent, quibus opprimerent eum, quem nequirent confutare. Hæc metuenda mihi esse noveram, Auditores, & ad tanti periculi aspectum, plures forsan conflictum declinassent, in quo nec vinci sine dedecore, nec vincere sine periculo, possent. Aggressus sum tamen. Timorem in me superavit Amor Veritatis; & licet, si fortunæ meæ & quieti consulere voluissem, tutius esse nossem tacere quam scribere, puduit me tantæ pusillanimitatis, & ignaviæ. Pericula præsciveram, vidi impendentia, præsentia despexi, Patriam, Parentes, Amicos, & quod unicuique pretiosius est, Famam ipsam neglexi præ Veritate; quia cum Seneca judicavi, neminem plus æstimare Virtutem, neminem magis illi esse devotum, quam qui boni Viri Famam perdere mallet, ne Conscientiam perderet.

Hoc

Hoc primum Theologi Munus & Officium, sed non unicum. Ut quid enim tantum pro Veritate zelum ostentaret, nisi simul eum Religioni promovendæ inservire faciat? Eo enim temporis infelicitate devenimus, quo, sub pretioso Libertatis Nominis, quisque sibi licitum putat omnem Religionis Sensum aut evellere, aut deridere. Sed quo Libertatis Nomen sanctius est, eo periculosior intemperans ejus Abusus.

Dum quidam Servituti se tantum subducere velle profitentur, Confusionem & Licentiam ubique disseminant. Religionem vellent absque Ministris, Societatem sine Præpositis, Leges sine Obedientia, Regulas sine Praxi. Auctoritas omnis pro Tyrannide, Disciplina pro Servitute, Cæremoniæ & Usus pro totidem Superstitionibus æstimantur. Liberum se non putat hoc hominum genus, nisi omnem Superiorum, & Legum, Auctoritatem abjiciant. Si quid ultra Legis Naturæ rudimenta perfectius & necessarium præscribunt Evangelica Scripta, ea, tanquam Politica astutorum hominum Commenta continendis populis potius, quam moribus informandis, ficta, traducere non erubescunt. Antiquæ & purioris Ecclesiæ Observantias, quæ, quanquam nec sint Virtus ipsa, nec ita essentielles sint, ut sine ipsis Religiosum esse non liceat, tamen Religioni & Virtuti muniendæ utiles sunt, quasi totidem Superstitiones, oblatrant. Religionis Naturalis Officia, quæ certe sancta sunt & justa, ambitiose non extollunt, nisi ut penitus elevent puriora Religionis Chri-

Christianæ Supplementa, quorum Perfectionem & Æquitatem ne ipsi quidem Christianitatis Adversarii audent diffiteri.

Tandem, ut Verbo rem concludam, omnia destruant, nihil superædificant; Religionem aut sibi pro libidine fingunt, aut omnem æque respuunt; Virtutem loquuntur, at omnia funditus Media Virtutis tollunt; alterius Vitæ fidem enervant, aut viam adeo dilatant, ut quisque omnia sibi indulgere licitum putet, modo sine periculo, aut dedecore possit suis laxare frænum Cupidatibus. Contra hanc immanem Vivendi & Docendi rationem mutum esse Theologum non licet; sibi que dictum æstimare debet, quod olim Isaïæ Dominus, *Clama, ne cesses, quasi tuba exalta Vocem tuam, & annuncia populo meo scelera eorum, & domui Jacob peccata eorum.* Quod ad Religionis tutamentum & Universitatis vestræ decus jam nonnulli ex vobis gloriose & abunde præstiterint, id gratulor vobis & Academiæ, V.D. &, tanquam in partem Gloriæ vestræ assumptum, dum me in Socium cooptastis, finite me iterum atque iterum hortari vos novis conatibus in dies tantum opus consummare, novosque pristinis addere triumphos; quibus dum Religionis Christianæ res promovebitis, vos ipsos & Academiam nostram Posteritati commendabitis, & Orbi Christiano.

Nihil magis certe ad Theologi Officium simul & commendationem pertinet, quam sincerum illud Religionis studium: sed, quod adjunctum, simul habere

bere debet animum ad Pacem & Moderationem compositum; ne scilicet ex intemperanti zelo Schisma exoriat, &, dum quisque vult aut Fidem imperare, aut in rebus non necessariis jugum imponere, Societas in tot partes diffiliat, quot erunt homines & sententiæ. Non ita sane *didicimus Christum*, neque hoc à patribus nostris edocti sumus.

Ante ea quippe calamitosa tempora, quibus sub Corruptione & Ignorantia Religio velut oppressa jacere cœpit, nihil prius in Votis habuerunt Christiani quam Charitatem inter omnes fovere, &, si quos forte per infirmitatem aut non omnia intelligere, aut à vero aliquantulum deviare contingeret, eos aut amica persuasione revocare, aut Christiana Mansuetudine tolerare, sui esse Officii judicabant. Noverant enim Religionem prædicari debere, non juberi; nec Evangelii Dispensatoribus commissum esse cogere homines ad Veritatem, sed adducere. Carceres, Exilia, Supplicia, Mortemque non convincendis hominibus, sed sceleribus expiandis, leges deputaverant. Ferrum & Flamma Veritati propagandæ nunquam opportuna visa sunt, nisi postquam Evangelii Prædicatores, propter adulteratam figmentorum humanorum admixtione Veritatem, sui Ministerii efficaciam diffidere cœperunt. Sux virtutis conscia Veritas non Vim exigit, sed Mentem bene affectam & attentam. Quod Veritas non potest, Vis nunquam efficiet; aut si quid possit, ad id tantum valet, ut hominem faciat non Fidelem, sed Hypocritam, non Religiosum, sed Impium.

Hanc

Hanc à primævis Ecclesiæ Christianæ Doctõribus, Tertulliano scilicet, Lactantio, Athanasio, & omnibus aliis traditam Doctrinam, sed à postremis penitus desertam, vel etiam ad Religionis dedecus impugnatam, cum gaudio in Academia vestra reviviscentem & videmus & gratulamur. Nullibi enim melius, quam in Anglia, quisque discere potest eam animi Moderationem; eamque præ cæteris ego ipse expertus sum, quem, vel etiam in nonnullis diffidentem, non modo non averfati estis, sed & benigne excepistis; & quid dico, excepistis? imo & coluistis, &, quantum in vobis erat, omni benevolentia & humanitate cumulaistis. Utinam ad illud Exemplum faperent è nostris, qui tam turpiter cæco suo zelo indulgent, ut *obsequium se putent præstare Deo*, dum aut diris devovent eos qui vel minime ab eis dissentiunt, aut eos inhumaniter vexant. Non diu duraret luctuosum illud schisma, quod Ecclesiam Christi tanto Animarum dispendio dilacerat; &, quod tam ardentibus votis sæpius precati sumus, *cito fieret unum Ovile & unus Pastor.*

Ad me certe quod attinet, V. D. conabor pro viribus meis in hac parte Vestigiis vestris insistere, & quanquam ex animo optem, ut omnes in Christo eadem sentiamus, nec ulla sit inter nos aut Animorum aut Opinionum dissensio; quia tamen vix unquam id sperari potest, nihil melius ad propositum mihi præscribere possum cum Augustino, quam ut, modo sit in Necessariis Unitas, sit quoque in non Necessariis Libertas, & in omnibus Charitas. Ne-
mo

mo enim, juxta Apostolum, judicare debet alienum Servum. *Domino suo stat aut cadit; & quis ego sum qui judicem fratrem meum?*

Abfit hoc à me, Auditores, & siquidem humanum est errare, falli, decipi, hoc à nobis exigit Charitas, quæ *benigna & patiens est*, quæque, juxta Apostolum, *non æmulatur, non inflatur, non agit superbe*, ut *alter alterius onera portantes adimpleamus Legem Christi*, &, ad Veritatis zelum & amorem Virtutis, Pacis & Concordiæ studium adjungamus.

Jam quid mihi superest, V. D. nisi ut, postquam iterum atque iterum gratias egerim de tot vestris in me Meritis, orem vos atque obtester, ne unquam desinatis eo me amore prosequi quo cæpistis, me consiliis vestris & monitis dirigere, Deumque O. M. precari, ut aut semper sincere veritatem inquiram, aut, si unquam errare contingat, errores fateri non erubescam, nec alio fine Doctoralem lauream, qua me ornastis, adeptus sim, nisi ut me exhibeam simul Virtutis & Pacis Discipulum, & Doctorem Veritatis?

F I N I S.

the same, but the following is a list of the
 names of the persons who have been
 named in the list.

1. The first name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 2. The second name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 3. The third name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 4. The fourth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 5. The fifth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 6. The sixth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 7. The seventh name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 8. The eighth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 9. The ninth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 10. The tenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.

11. The eleventh name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 12. The twelfth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 13. The thirteenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 14. The fourteenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 15. The fifteenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 16. The sixteenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 17. The seventeenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 18. The eighteenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 19. The nineteenth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 20. The twentieth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.

21. The twenty-first name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 22. The twenty-second name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 23. The twenty-third name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 24. The twenty-fourth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 25. The twenty-fifth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 26. The twenty-sixth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 27. The twenty-seventh name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 28. The twenty-eighth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 29. The twenty-ninth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.
 30. The thirtieth name is "John
 of the name of the person who
 has been named in the list.